

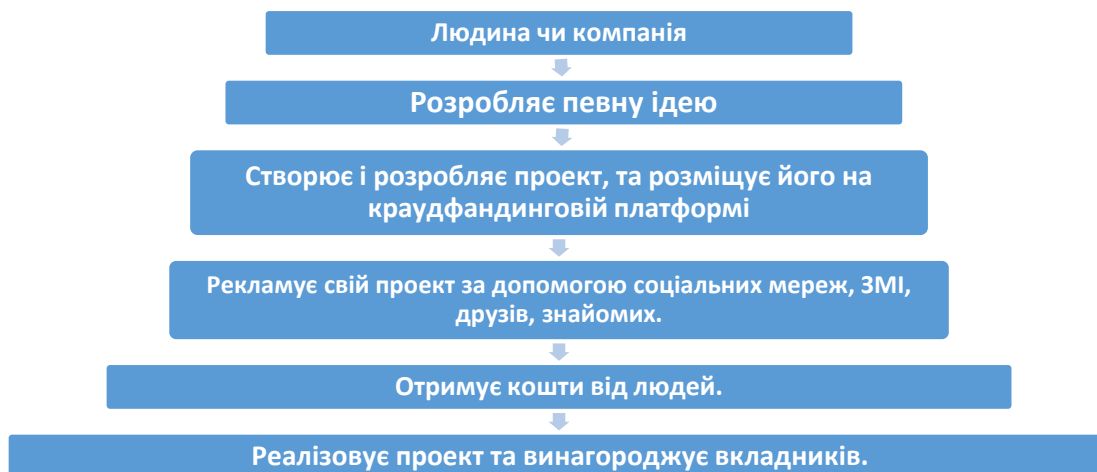
Нетяга Сергій,
аспірант,
Белінський Вадим,
Студент 2 СТН курсу спеціальності
«Публічне управління та адміністрування»
Науковий керівник: **Прокопчук Л.М.,**
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

КРАУДФАНДИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАПІВ

Краудфандинг (від англ. crowdfunding: «crowd» - натовп, «funding» - фінансування) – це відносно новий інструмент, що дозволяє залучати через Інтернет у великої кількості людей (різних груп людей) гроші для реалізації ідей і проектів у різних сферах. Поняття краудфандингу в Україні на сьогодні, не досить широко досліджено. Проведений аналіз поняття «краудфандинга», дає змогу визначити, що під даним терміном розуміється новий спосіб фінансування різного напрямлення проектів та ідей, що базується на зборі фінансових ресурсів через Інтернет від великої кількості людей в тому числі і стартапів [1].

Стисло механізм краудфандингу виглядає досить зрозуміло, що наглядно можна зрозуміти по рисунку (рис. 1).

Інвестори проекту можуть не боятися за свої кошти, адже у проекті завжди зазначено усі умови коли кошти можуть повернутися назад, або залишитись у автора проекту.

Рис. 1. Механізм краудфандингу

Якщо перерахувати усі варіанти руху коштів у разі успіху чи провалу проекту це буде виглядати наступним чином.

1. «все або нічого» - кошти переводяться на рахунок автора проекту лише при досягненні заявленої у проекті суми. Якщо необхідна сума не набирається, то гроші в повному обсязі повертаються вкладникам;

2. «залишити все» - зібрані кошти передаються автору проекту у будь-якому разі;

3. «підписка» - кошти перераховуються від вкладника відразу на рахунок автора проекту. Така модель найбільш використовується у благодійних проектах;

4. «вільна ціна» - вкладники особисто вирішують, скільки потрібно для фінансування ідеї. Автор отримує зібрані кошти;

5. «постійне фінансування» - постійно діюча модель, при якій фінансування переходить в етап фактичного фінансування діяльності, попередніх замовлень і залучення клієнтів;

6. «переломний момент» - кошти перераховуються автору проекту у разі досягнення суми, меншої за оголошену вартість проекту, якщо автор впевнений, що цих коштів мінімально має вистачити для реалізації ідеї.

Однак краудфандінг - непростий інструмент. Недостатньо просто розмістити проект і сидіти в надії на швидкий успіх. Гроші можна отримати лише дотримуючись певним сценарієм і щодня займаючись кропіткою

роботою. Першим і найважливішим кроком до створення успішного проекту є наявність хорошої ідеї: мета проекту повинна бути цікава людям.

Як явище краудфандінг з'явився 20 років назад але активно розвивався та набував популярності. За прогнозом Світового Банку, до 2025 року щорічні вкладення в краудфандінг виростуть до \$ 93 млрд. Лише третина все краудфандінгових проектів - соціальні та розважальні, інші - комерційної спрямованості. Найбільші краудфандінгові платформи можна оглянути в таблиці.

Таблиця 1

Перелік найрозвинутіших краудфандінгових компаній світу [2]

№	Компанія	Країна реєстрації	Сфера фінансування
1.	Kickstarter	США	Культура та інновації
2.	Crowdfunder	США	Підприємництво
3.	RocketHub	США	Культура, наука, малий бізнес
4.	Quirky	США	Інновації
5.	Indiegogo	США	Будь-що

Українські стартап проекти також масово набирають популярність на різних платформах для збору коштів. І це не дивно, адже це один із найкращих способів реалізувати свою ідею в реальність. Не важливо, що саме ви хочете зробити, оригінальність та самобутність допоможе знайти інвесторів, будь це картина міста з дерева чи високотехнологічний робот.

Говорячи про оригінальність та стиль можна взяти приклад оригінального стартапу Анімований рюкзак від української команди Ріх (рис. 1) який зібрав на Kickstarter в чотири рази більше спочатку заявленої суми - \$ 150 000. Проект підтримало понад 570 людей.

Головна відмінність Ріх від інших рюкзаків в передній стороні. На неї можна виводити картинки і анімації, які виглядають в стилі піксельної графіки. Також разом з Ріх в комплекті йде контролер, який кріпиться на кермо велосипеда. Він дозволяє виводити на передню сторону рюкзака поворотники і

стопа - творці впевнені, що це підвищить безпеку велосипедистів на дорозі [3].

Анімований рюкзак від української команди Pix(Рис.2)

Цікавих український проектів просто безліч, і це вражає що невелика група людей може здійснити свою мрію і займатись своєю справою, за це ми цінуємо сучасні технології та суспільство [4].

Список використаних джерел

1. Васильєв, О. В. Краудфандинг - сучасний інструмент фінансування розвитку інтелектуального капіталу. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 18. С. 36-40

2. Абакуменко О. В., Куценко Б. І., Чернігівський науковий часопис. Серія 1, Економіка і управління, 2016. 60 С. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Chnch_ekon_2016_1_9.pdf

3. Ain.ua «Анимированный рюкзак от украинской команды Pix собрал на Kickstarter \$150 000» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ain.ua/2018/10/06/animirovannyj-ryukzak-ot-ukrainskoj-komandy-pix-sobral-na-kickstarter-150-000/>

4. Kickstarter [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kickstarter.com/learn?ref=nav>